

áééÁFővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság
2.Bhar.119/2019/12. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság a 2019. év június hó 27. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

í t é l e t e t :

A csalás büntette és más bűncselekmények miatt I.r. vádlott és társai ellen indított büntetőügyben a Budapest Környéki Törvényszék mint másodfokú bíróság 2019. év február hó 7. napján kelt 5.Bf.101/2018/27. számú ítéletét a IV. r. vádlottal szemben **megváltoztatja**. A terhére rótt bűncselekményt bűnsegédként elkövetett magánokirathamisítás vétségének (1978. évi IV. tv. 276.§) minősíti.

Egyebekben a Budapest Környéki Törvényszék ítéletét II.r. és IV.r. vádlott tekintetében helybenhagyja.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A Budakörnyéki Járásbíróság a 2017. november hó 6. napján kihirdetett 12.B.153/2014/123. számú ítéletével I.r., II.r. és III.r. vádlottakat bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett jelentős kárt okozó csalás büntette kísérletében (Btk.373.§ (1) bekezdés (4) bekezdés a) pont), valamint az I.r. és a III.r. vádlottakat közokirat-hamisítás büntettének kísérletében (Btk.342.§ (1) bekezdés c.) pont)is, ezért az I. r. vádlottat halmazati büntetésül 1 év 6 hónap, a II.r. vádlottat 1 év, a III.r. vádlottat 1 év 4 hónap börtönbüntetésre ítélte, melynek végrehajtását valamennyi vádlott vonatkozásában 2 évre felfüggesztette. Úgy rendelkezett, hogy végrehajtás esetén a vádlottak legkorábban a szabadságvesztés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsáthatók feltételes szabadságra. II.r. vádlott tekintetében az 1 napi előzetes fogvatartásban töltött időt végrehajtás esetére beszámítani rendelte a kiszabott szabadságvesztésbe. Rögzítette, hogy a bűnügyi költségről különleges eljárásban fog rendelkezni.

A IV.r. és a II.r. vádlottakat az ellenük emelt közokirat-hamisítás büntette kísérlete vádjá alól (1978. évi IV. tv. 274.§ (1) bekezdés c.) pont) felmentette.

Az ítélet ellen az ügyész az I.r. és a III.r. vádlottak terhére büntetésük súlyosításáért, II. és IV.r. vádlottak terhére bűnösségük közokirat-hamisítás büntette kísérletében történő kimondásáért, a II.r. vádlott esetében halmazati, a IV.r. vádlott tekintetében büntetés kiszabásáért, I.r. vádlott és védője, III.r. vádlott és védője felmentésért fellebbezett.

A Pest Megye i Főügyészség Bf.410/2014. számú írásbeli átiratában az ügyészi fellebbezést módosított tartalommal tartotta fenn. Kifejtette, hogy a IV.r. vádlott terhére a bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétsége (Btk.345.§) állapítható meg, marasztalását e cselekményben kérte.

A Budapest Környéki Törvényszék mint másodfokú bíróság az I.r. vádlott terhén a közokirat-hamisítás büntettének kísérlete bűncselekményt bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás büntette kísérleteként (Btk.342.§ (1) bekezdés c) pont) minősítette, a II.r. vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk.342.§ (1) bekezdés c) pontjába ütköző felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntettének kísérletében is, a vele szemben kiszabott büntetést halmazati büntetésként tekintette kiszabottnak. Rögzítette, hogy az I.r. és a II.r. vádlottakkal szemben kiszabott büntetés helyesen szabadságvesztés, melynek végrehajtási fokozata börtön. A IV.r. vádlottat bűnösnek mondta ki az 1978. évi IV. tv. 276.§-ba ütköző magánokirathamisítás vétségében, ezért őt megrovásban részesítette. Helyesbítette a személyi adatokat, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletet helybenhagyta. Az ítélet I.r. vádlott tekintetében jogerőre emelkedett.

Az ítélet felülbírálata III.r. vádlott vonatkozásában nem történt meg, mert időközben elhalálozott, vele szemben a büntetőeljárás halál okán megszüntetésre került külön végzéssel.

Az ítélet ellen a II.r. és a IV.r. vádlottak védői fellebbeztek felmentésért.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.316/2019/2. számú átiratában az ügy tanácsülésre tűzését tartotta indokoltnak. Rögzítette, hogy a Be.618.§ (1) bekezdés aa) pontja értelmében harmadfokon csak az ellentétes döntés bírálható felül. Ez jelen ügyben az okirat hamisítás megállapíthatóságának és minősítésének kérdése.

Az ügyészi álláspont szerint az ügyben eljáró bíróságok a perrendi szabályokat megtartották. Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás döntően megalapozott volt, azt a másodfokon eljáró bíróság kiegészítette, a kiegészített tényállás alapján bírálta felül az ítéletet. A kiegészített, pontosított tényállás a harmadfokú eljárásban is irányadó. Az első- és másodfokú bíróság döntése jogi kérdés megítélésében ellentétes.

Az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy a II. és IV.r. vádlottak esetében a közbizalom elleni cselekményt illetően fennállt az önkéntes eredményelhárítás, e vádlottakat büntethetőséget megszüntető okból felmentette.

A másodfokú bíróság szerint viszont a vádlottak nem saját akaratelhatározásuk folytán léptek vissza a bűncselekménytől, hanem néhai törvényes örököse jogi képviselőjének a IV.r. vádlotthoz intézett telefonhívása volt a motiváló ok. A vádlottak ennek hatására kerestek olyan jogi megoldást, amellyel a személyüket érintő súlyosabb következményt elhárították. A másodfokú bíróság e kérdésben elfoglalt álláspontját az ügyészség helyesnek tartotta, mert a vádlottaknál az önkéntesség fogalmi elemei nem állottak fenn. A IV.r. vádlott tekintetében helytállónak tartotta a másodfokú indokolást azzal a kiegészítéssel, hogy a bűnsegédi alakzat a magánokirathamisítás vétségét illetően a rendelkező részben nem került megjelölésre. Az 1978. évi IV. törvény alkalmazásával és a joghátránnyal egyetértett. Rögzítette, hogy a II.r. vádlott esetében mind a bűnösségre levont következtetés, mind a cselekmény minősítése, mind a büntetés halmazati jellegének feltüntetése törvényes. Az ítélet egyéb rendelkezéseit is törvényesnek találta.

Indítványozta, hogy az ítéletábra mint harmadfokú bíróság a másodfokú bíróság ítéletét a Be.623.§-a alapján a II. és IV.r. vádlottak tekintetében hagyja helyben azzal, hogy IV.r. vádlott cselekményénél a bűnsegédi elkövetői alakzatot jelölje meg.

Az ítéletábra az ügyet a Be.621.§ (2) bekezdése alapján tanácsülésre tűzte, mert az ítélet ellen a vádlottak terhére nem jelentettek be fellebbezést, az ügyészség nem kérte nyilvános ülés kitűzését, a vádlottak és védők sem indítványozták azt.

A Be.618.§ (1) bekezdés aa) pontja alapján a harmadfokú bíróság a másodfokú bíróság ítéletének a fellebbezéssel érintett ellentétes döntését és azon rendelkezéseit, illetve részét bírálhatta felül, amelyet az elsőfokú bíróság ítéletének a sérelmezett ellentétes döntéssel összefüggő felülbírálatára eredményezett. Vizsgálta a Be.618.§ (1) bekezdés b) pontja alapján az első- és másodfokú bírósági eljárást arra tekintet nélkül, hogy ki, milyen okból fellebbezett.

A harmadfokú bíróság megállapította, hogy az első- és másodfokú bíróság az eljárási szabályokat maradéktalanul megtartotta. A II.r. vádlott a másodfokú eljárás során már ismeretlen helyen tartózkodott, hirdetményi idézése szabályszerű volt. Az ítélet is hirdetményi úton került kézbesítésre részére.

A Be.619.§ (1) bekezdése alapján a harmadfokú bíróság a határozatát arra a tényállásra alapította, amely alapján a másodfokú bíróság az ítéletét meghozta, mert a másodfokú bíróság ítélete a fellebbezéssel sérelmezett ellentétes döntés tekintetében nem volt megalapozatlan. A másodfokú bíróság által kiegészített, pontosított tényállás teljes mértékben megalapozottnak tekinthető.

A harmadfokú bíróság a fellebbviteli főügyészhez hasonlóan teljes mértékben osztotta a másodfokon eljáró törvényszék érvelését a II.r. és a IV.r. vádlottak közbizalom elleni bűncselekménye tekintetében. Helyesen fejtette ki, hogy e vádlottak részéről önkéntes eredményelhárítás azért nem állapítható meg, mert a II.r. vádlott nem a saját akaratelhatározása révén lépett vissza a bűncselekménytől, hanem azért, mert az ügyvéd foglalkozású IV.r. vádlott közölte vele, hogy mit tudott meg néhai sértett örököse jogi képviselőjétől, továbbá elmondta neki azt is, hogy ha a visszavonó nyilatkozatot nem írja alá, feljelentést tesz az ügyben a rendőrségen. Ebből következően a II.r. vádlott javára a Btk.10.§ (4) bekezdés b) pontja szerinti büntethetőséget megszüntető ok nem állapítható meg, ezért az elsőfokú bíróság részéről felmentő rendelkezés meghozatalára törvénysértően került sor. (ítélet 8. oldal 4. bekezdés)

Helyes azon megállapítása is a törvényszéknek, hogy ezen okból a IV.r. vádlott esetében sem kerülhetett sor felmentő rendelkezés meghozatalára. Helyes annak kifejtése is, hogy IV.r. vádlott tudata nem fogta át, hogy tartalmában is valótlan szerződést készít, és csak az eltartási szerződés benyújtását követően szerzett tudomást arról, hogy nem a sértett volt jelen az irodában a szerződés megkötésekor eltartottként. Azonban tudta azt, hogy a szerződés annyiban valótlan tartalmú, hogy nem a keltezése szerinti időpontban készült, ennek ellenére azt az I.r. vádlottnak az ingatlannyilvántartásba történő bejegyzés végett átadta. Az okiratot az ingatlannyilvántartásba a tulajdonjog bejegyzése érdekében ismeretlen személy benyújtotta, ezért a IV.r. vádlott magatartása helyesen az 1978. évi IV. tv. 276.§-ába ütköző magánokirat-hamisítás vétségének bűnsegédi alakzata, melyet az indokolásban a törvényszék megjelenített, azonban a rendelkező részben nem tüntetett fel. (ítélet 9. oldal 3. bekezdés alulról 4. sor)

Figyelemmel arra, hogy e vádlott nem a közokirat-hamisítás büntettét követte el, esetében az önkéntes eredményelhárításról sem lehet szó.

A cselekmény minősítése az alakzatmegjelöléssel együtt törvényes. Az elkövetéskori jogszabály alkalmazása is helytálló, mert az új jogszabály a vádlottra nem tartalmaz kedvezőbb rendelkezéseket. IV.r. vádlott a megállapított cselekményt az 1978. évi IV. tv. 21.§ (2) bekezdése szerinti bűnsegédként követte el. A megrovás alkalmazása ugyancsak helytálló.

A II.r. vádlott esetében a bűnösségre levont következtetés, a cselekmény minősítése, a büntetés és annak halmazati jellegének feltüntetése törvényes.

A fent írtakra figyelemmel a harmadfokú bíróság a másodfokú bíróság ítéletét a IV.r. vádlott vonatkozásában a Be.624. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, egyebekben, illetve a II.r. vádlott tekintetében a Be.623.§-a alapján annak helyes indokainál fogva helybenhagyta.

Budapest, 2019. június hó 27. napján

Dr. Lassó Gábor sk.
a tanács elnöke

Dr. Fatalin Judit sk.
előadó bíró

Dr. Kósa Zsuzsanna sk.
bíró

A Budapest Környéki Törvényszék mint másodfokú bíróság 2019. február hó 7. napján kelt 5.Bf.101/2018/27. számú ítélete a II.r. és a IV.r. vádlott vonatkozásában a Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság 2.Bhar.119/2019/12. számú ítéletével eszközölt változtatással 2019. június hó 27. napján jogerőre emelkedett és fel nem függesztett részében végrehajthatóvá vált.

Budapest, 2019. június hó 27. napján

Dr. Lassó Gábor sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Hornyákné Sléder Ágnes
tisztviselő